SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2026-2029*

(skrajne daty)

Rok akademicki 2028/2029

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Podstawy dydaktyki
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych, Instytut Matematyki
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Pedagogiki i Filozofii, Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Matematyka
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy – z grupy zajęć przygotowujących do zawodu nauczyciela
Język wykładowy	język polski
Koordynator	dr Marta Pytlak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Marta Pytlak

*** -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce***

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
VI	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę

Wykład: egzamin

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiadomości i umiejętności nabyte podczas przedmiotu Pedagogika i Psychologia.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

W wyniku realizacji przedmiotu student:

C1	sprawnie posługuje się warsztatem pojęciowym dydaktyki oraz rozumie związki między różnymi elementami teorii kształcenia
C2	zna ogólne prawidłowości procesu nauczania – uczenia się i ich praktycznych zastosowań w planowaniu, realizacji oraz ewaluacji procesu kształcenia
C3	ma świadomość roli wykształcenia ogólnego i zawodowego w rozumieniu świata i kierowaniu sobą, projektowaniu własnego rozwoju osobistego i zawodowego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	<u>*W zakresie wiedzy student zna i rozumie*</u>: C.W.1.usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych, C.W.2. zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; C.W.3. współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów; C.W.4.zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne C.W.5. konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; C.W.6. sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście	NW4, NW5, NW6, NW7, NW14, NW15

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	
EK_02	*W zakresie umiejętności student potrafi:* C.U1. zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; C.U2. zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej C.U3.dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów C.U4. wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę C.U5. zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym C.U6. dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	NU1, NU2, NU3, NU4, NU11, NU15, NU18
EK_03	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: C.K1. twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów	NK4, NK6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. **Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna**: geneza dydaktyki ogólnej jako nauki; przedmiot badań, zadania i funkcje dydaktyki. Współczesne systemy dydaktyczne. 2. **Proces nauczania i uczenia się**: filozoficzne, psychologiczne i neurobiologiczne podstawy procesu nauczania – uczenia się; pojęcie procesu nauczania – uczenia się 3. **Cele kształcenia**: pojęcie celu kształcenia, źródła celów kształcenia; funkcje i istota celów kształcenia; klasyfikacja celów kształcenia: cele główne, etapowe i szczegółowe; związek wartości z celami kształcenia; system edukacji w Polsce (podstawa programowa) 4. **Zasady kształcenia**: Istota i wybrane klasyfikacje zasad; zasady w ujęciu konstruktywistycznym 5. **Metody kształcenia**: pojęcie i wybrane typologie metod kształcenia; kryteria doboru metod kształcenia. Lekcja – struktura, typy lekcji. Konspekt, sprawozdanie. Specyfika lekcji matematyki wynikająca z celów nauczania. 6. **Podręczniki i środki dydaktyczne**: pojęcie i funkcje podręczników szkolnych. Edukacja medialna: edukacja medialna w nauczaniu przedmiotowym; kompetencje medialne jako umiejętności kluczowe. 7. **Kontrola i ocena osiągnięć szkolnych uczniów**: pojęcie i istota oceny; cechy oceny szkolnej; ocena wewnętrzna i zewnętrzna osiągnięć uczniów.

8. **Nauczyciel – nowe spojrzenie na rolę nauczyciela-wychowawcy**: wzór osobowy pedagoga wychowawcy-opiekuna. Przygotowanie się nauczyciela do lekcji.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne

1. **Proces nauczania – uczenia się**: realizacja nauczania – uczenia się w szkole; nauczanie – uczenie się wielostronne.
2. **Cele kształcenia**: taksonomia celów kształcenia; operacjonalizacja celów kształcenia; podstawa programowa a program nauczania i rozkład materiału (analiza).
3. **Treści kształcenia**: konstruowanie planów i programów nauczania na bazie podstawy programowej.
4. **Zasady kształcenia**: charakterystyka wybranych zasad kształcenia; zasada kształcenia umiejętności uczenia się i ustawiczności kształcenia.
5. **Metody kształcenia**: konwencjonalne i niekonwencjonalne, metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy; metody waloryzacyjne (eksponujące wartości); metody praktyczne (microteaching), metody aktywizujące, metoda projektów.
6. **Formy organizacyjne kształcenia**: podstawowe formy organizacyjne kształcenia; lekcja jako podstawowa forma kształcenia; struktura lekcji; typy lekcji i ich charakterystyka.
7. **Podręczniki i środki dydaktyczne**: rodzaje podręczników i środków dydaktycznych; przykłady ich wykorzystania; umiejętność konstruowania środków dydaktycznych. Edukacja medialna: nauczanie i uczenie się z użyciem komputera i Internetu; nowe media w pracy szkolnej.
8. **Planowanie i organizacja pracy dydaktycznej**: pojęcie planowania i organizacji; rodzaje planów nauczycielskich; zasady przygotowania się nauczyciela do zajęć; kontrola i ocena stopnia wykonania planów dydaktycznych. Planowanie lekcji o różnej tematyce, przygotowywanie scenariuszy lekcji, krytyczna analiza gotowych scenariuszy lekcyjnych.
9. **Kontrola i ocena osiągnięć szkolnych uczniów**: formy oraz funkcje oceny, przyczyny różnych ocen; ogólne kryteria oceny szkolnej. Konstruowanie testów i sprawdzianów. Rola pracy domowej ucznia.
10. **Nauczyciel** – nowe spojrzenie na rolę nauczyciela-wychowawcy: typy wiedzy i kompetencji nauczyciela; rozwój zawodowy nauczyciela.
11. **Niepowodzenia szkolne**. Trudności w uczeniu się uczniów: przyczyny niepowodzeń szkolnych; zestawienie zaburzeń rozwojowych będących przyczyną trudności w uczeniu się i niepowodzeń szkolnych; specjalne potrzeby edukacyjne; uczeń zdolny i jego cechy.
12. **Samokształcenie we współczesnych systemach dydaktycznych**: istota i tradycje samokształcenia; edukacja ustawiczna; dorośli uczą się inaczej; perspektywy uczenia się przez całe życie.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia - dyskusja, praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów.
Wykład - wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	Obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny	W, ĆW,
EK_ 02	Obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny	W, ĆW,
EK_03	Obserwacja w trakcie zajęć	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Egzamin: egzamin pisemny z pytaniami otwartymi, egzamin ustny - wykazanie się znajomością zagadnień poruszanych na wykładzie i na ćwiczeniach

Egzamin pisemny lub ustny ukierunkowany jest na sprawdzenie wiedzy wykraczającej poza znajomość faktów. Służy sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnień, umiejętności analizy i syntezy informacji, rozwiązywaniu problemów.

Kryteria oceny prac pisemnych oraz odpowiedzi ustnych:
5.0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91%-100%
4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81%-90%
4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71%-80%
3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%-70%
3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 51%-60%
2.0– wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 51%

Ćwiczenia - zaliczenie z oceną
Minimum 80% obecności na zajęciach, aktywny udział w zajęciach. W trakcie zajęć studenci oceniani są w systemie punktowym. Za zadania wskazane do realizacji przez prowadzącego (w trakcie zajęć lub jako praca własna studenta) otrzymują punkty (ustalane na bieżąco).

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie minimum 50% możliwych do zdobycia punktów.
Oceny końcowe kształtują się następująco:
91%-100% wszystkich możliwych do zdobycia punktów: bdb (5.0)
81%-90% wszystkich możliwych do zdobycia punktów: +db (4.5)
71%-80% wszystkich możliwych do zdobycia punktów: db (4.0)
61%-70% wszystkich możliwych do uzyskania punktów: +dst (3.5)
51%-60% wszystkich możliwych do uzyskania punktów: dst (3.0)
0%-50% wszystkich możliwych do uzyskania punktów: ndst (2.0)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	20
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. W. Lib, W.Walat (red): 2021, „Teoretyczne podstawy kształcenia ogólnego" – podręcznik dla studentów pedagogiki i przyszłych nauczycieli, Wyd. UR, Rzeszów
2. C. Kupisiewicz: 2005, „Podstawy dydaktyki", WSiP, Warszawa
3. W. Okoń: 1998, „Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej", ŻAK Wydawnictwo Akademickie.
4. J. Półturzycki: 2005, „Dydaktyka dla nauczycieli", Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń. 7.

Literatura uzupełniająca:

1. *Podstawa programowa do szkoły podstawowej wszystkich dostępnych edycji*
2. *Podręczniki nauczania matematyki w szkole podstawowej*

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej